یادداشت

«تولید» از کاغذ تا عمل

وحید عظیم‌نیا
دبیر گروه اقتصادی

هر سال با فرارسیدن نوروز، رهبر حکیم انقلاب با نگاهی راهبردی و آینده‌نگر، شعاری را برای سال جدید اعلام می‌کنند که نه تنها نقشه راه سیاستگذاری‌های کلان کشور را ترسیم می‌کند، بلکه به مثابه یک دعوت عمومی برای هم‌افزایی ملی عمل است. شعار سال ۱۴۰۴، «سرمایه‌گذاری برای تولید» در ادامه سلسله‌شعارهای اقتصادی دهه‌های اخیر، پیامی روشن دارد: اقتصاد ایران برای عبور از تنگناها و رسیدن به شکوفایی، نیازمند تزریق هدفمند سرمایه به رگ‌های تولید است. اما چرا این شعار مهم است و مهم‌تر از آن، چگونه می‌توان از تکرار سرنوشت برخی شعارهای گذشته که روی کاغذ ماندند، جلوگیری کرد؟

اقتصاد ایران سال‌هاست با چالش‌هایی چون تورم مزمن، کاهش ارزش پول ملی، بیکاری پنهان و وابستگی به درآمدهای نفتی دست‌وپنجه نرم می‌کند. در این میان، تولید به عنوان موتور محرکه اقتصاد، اگرچه بارها در شعارهای سال مورد تأکید قرار گرفته است، اما همچنان از کمبود سرمایه‌گذاری هدفمند رنج می‌برد. شعار امسال با تمرکز بر «سرمایه‌گذاری» یک گام فراتر از تولید صرف می‌رود و به ریشه مشکل اشاره می‌کند: بدون منابع مالی کافی و مدیریت‌شده، تولید نمی‌تواند به ظرفیت بالقوه خود برسد. اهمیت این شعار را می‌توان در سه بعد کلیدی بررسی کرد.

رشد اقتصادی پایدار: سرمایه‌گذاری در تولید، با افزایش عرضه کالاها و خدمات، می‌تواند تورم را مهار کند و قدرت خرید مردم را بهبود بخشد.

اشتغال‌زایی: هر واحد سرمایه‌گذاری در بخش‌های مولد، به‌ویژه صنایع کوچک و متوسط، می‌تواند چندین فرصت شغلی ایجاد و از مهاجرت نیروی کار به خارج جلوگیری کند.

کاهش وابستگی به نفت: تقویت تولید داخلی به ویژه در حوزه‌های دانش‌بنیان و صادرات‌محور، می‌تواند اقتصاد را از تک‌محصولی بودن نجات دهد و در برابر تحریم‌ها مقاوم‌تر کند.

این شعار تنها یک آرمان نیست، بلکه یک ضرورت عاجل است. در شرایطی که نقدینگی سرگردان در کشور به گفته یکی از اعضای مجمع کارآفرینان به بیش از ۷هزارهمت (هزارمیلیارد تومان) رسیده است، هدایت این منابع به سمت تولید می‌تواند از تبدیل آن به هیزم تورم جلوگیری کند. به عبارت دیگر، «سرمایه‌گذاری برای تولید» نه تنها یک هدف اقتصادی بلکه راهبردی امنیتی برای ثبات کشور است، اما سؤال اساسی این است که چرا شعارها گاهی روی کاغذ می‌مانند؟ تجربه سال‌های گذشته نشان می‌دهد برخی شعارها، با وجود اهمیت و جهت‌گیری درست، در حد بیانیه‌های رسمی یا همایش‌های تشریفاتی باقی مانده‌اند. دلیل این ناکامی را می‌توان در چند عامل جست‌وجو کرد؛ نبود برنامه اجرایی مشخص، ضعف هماهنگی بین دستگاه‌ها، مقاومت‌های بوروکراتیک و مهم‌تر از همه، فقدان انگیزه‌های واقعی برای سرمایه‌گذاران. برای مثال، شعار «رونق تولید» در سال ۱۳۹۸ اگرچه با استقبال اولیه مواجه شد، اما به دلیل موانع ساختاری مثل پیچیدگی صدور مجوزها و نوسانات ارزی، نتوانست به طور کامل محقق شود. این تجربه تلخ، هشداری است که اگر «سرمایه‌گذاری برای تولید» هم با همین رویکرد پیش برود، سرنوشتی مشابه خواهد داشت.

حال چه باید کرد که شعار ۱۴۰۴ روی کاغذ نماند؟ برای تبدیل این شعار به یک واقعیت ملموس، باید از شعارزدگی فاصله بگیریم و به سمت برنامه‌ریزی فنی و اجرایی حرکت کنیم. برخی راهکارهای ممکن که می‌تواند این هدف را محقق کند، عبارتند از:

ایجاد ثبات در قوانین و مقررات: سرمایه‌گذاری، چه داخلی و چه خارجی به محیطی پیش‌بینی‌پذیر نیاز دارد. نوسانات ناگهانی در سیاست‌های ارزی، مالیاتی و تجاری بزرگ‌ترین دشمن سرمایه‌گذاری است. مجموعه تقنینی کشور از جمله مجلس شورای اسلامی باید با تدوین یک چارچوب قانونی شفاف و پایدار، اعتماد سرمایه‌گذاران را جلب کند.

تسهیل فرایندهای اداری: صدور مجوزهای کسب‌وکار در ایران هنوز هم زمانبر و پرهزینه است. طبق گزارش بانک جهانی، ایران در شاخص سهولت کسب‌وکار رتبه ۱۲۷ را دارد. کاهش زمان صدور مجوزها به کمتر از یک ماه و حذف بوروکراسی‌های زائد می‌تواند سرمایه‌گذاران را به میدان بیاورد. تجربه کشورهایی که با ساده‌سازی فرایندها رتبه خود را به ۷ رسانده‌اند، الگویی قابل استناد است.

هدایت نقدینگی به تولید: نقدینگی سرگردان، اگر به سمت بازارهای غیرمولد مثل ارز و سکه برود، تورم‌زاست. دولت می‌تواند با ابزارهایی مثل صندوق‌های سرمایه‌گذاری تولیدی، اوراق مشارکت پروژه‌محور و مشوق‌های مالیاتی، این منابع را به سمت بخش‌های مولد هدایت کند. برای مثال، معافیت مالیاتی ۱۰ساله برای سرمایه‌گذاری در مناطق محروم می‌تواند انگیزه‌ای قوی ایجاد کند.

تقویت مشارکت عمومی- خصوصی: دولت به تنهایی نمی‌تواند بار سرمایه‌گذاری را به دوش بکشد. الگوهای مشارکت عمومی- خصوصی که در آن دولت زیرساخت‌ها را فراهم می‌کند و بخش خصوصی اجرا را بر عهده می‌گیرد، می‌تواند کارآمد باشد. پروژه‌های موفق این الگو در برخی کشورها، مثل ساخت بزرگراه‌ها و بیمارستان‌ها، نشان‌دهنده ظرفیت بالای آن است.

حمایت از صنایع دانش‌بنیان: سرمایه‌گذاری در تولید نباید صرفاً به صنایع سنتی محدود شود. شرکت‌های دانش‌بنیان با ارزش افزوده بالا و نیاز به سرمایه اولیه کمتر، می‌توانند پیشران اقتصاد باشند. اختصاص بودجه‌های تحقیق و توسعه (R&D) و ایجاد پارک‌های فناوری با حمایت مالی دولت گامی در این جهت است.

ترویج فرهنگ سرمایه‌گذاری: مردم عادی هم می‌توانند در این مسیر سهیم باشند. راه‌اندازی کارزارهای (کمپین‌های) آموزشی برای تشویق سرمایه‌گذاری‌های خرد در بورس یا پروژه‌های تولیدی، همراه با تضمین سود حداقلی، می‌تواند مشارکت عمومی را افزایش دهد.

نظارت و ارزیابی مستمر: بدون پایش مداوم، هر برنامه‌ای در معرض انحراف است. تشکیل یک کارگروه ملی با حضور نمایندگان دولت، مجلس، بخش خصوصی و کارشناسان مستقل، برای رصد پیشرفت شعار سال و ارائه گزارش‌های دوره‌ای، ضروری است. اگر این راهکارها با جدیت اجرا شوند، می‌توان به آینده‌ای روشن امیدوار بود.

تصور کنید کارخانه‌هایی را که دوباره چرخ‌های‌شان می‌چرخد، جوانانی که به جای مهاجرت در کشور خود شغل پیدا می‌کنند و کالاهایی با برچسب «ساخت ایران» که در بازارهای جهانی رقابت می‌کنند. این تصویر، دور از دسترس نیست. تجربه برخی کشورها که با سرمایه‌گذاری هدفمند در تولید از یک اقتصاد فقیر به یک قدرت صنعتی تبدیل شدند، نشان می‌دهد این مسیر شدنی است.

جان کلام آنکه شعار راهبردی «سرمایه‌گذاری برای تولید» فرصتی است تا اقتصاد ایران از روزمرگی و انفعال خارج شود و به سمت پویایی حرکت کند، اما این هدف، بدون عزم ملی و برنامه‌ریزی دقیق محقق نمی‌شود.

دولت، بخش خصوصی و مردم، هر کدام نقشی کلیدی دارند. اگر امروز دست به کار شویم، سال ۱۴۰۴ می‌تواند نقطه عطفی در تاریخ اقتصادی کشور باشد؛ سالی که شعار، از کاغذ به عمل آید و امید را به خانه‌های‌مان بازگرداند، این نه یک آرزو بلکه هدفی دست‌یافتنی است، به شرط آنکه باور و عمل کنیم.

گزارش

بهناز قاسمی

پزشکیان: برنامه‌های ویژه‌ای برای رفع مشکلات معیشتی مردم داریم

مشکلات معیشتی «ویژه» حل می‌شود

در فضای سیاسی و افکار عمومی کشور توافقی شکل گرفته است و آن اینکه همه اعم از مردم، سیاسیون، مسئولان و اندیشمندان معتقدند کارویژه اصلی دولت جدید بحث اقتصاد و بهبود معیشت مردم است، از این رو دولت پزشکیان هم در همین فرکانس مشغول کار شده و به وضوح دریافته است که باید بهبود ملموسی را در اوضاع اقتصادی ایجاد کند؛ موضوعی که رئیس‌جمهور بعد از پایان تعطیلات نوروزی به آن اشاره کرد و گفت: «در حال ایجاد ساختاری هستیم که طی آن با کمک خیرین و مشارکت مردم کاری کنیم که هیچ فردی در ایران گرسنه نماند. حال اقتصادی مردم خوب نیست و باید امسال بیشتر از سال قبل در حوزه مولدسازی و بهره‌وری فعالیت کنیم.» عزم دولت برای حل مشکلات معیشتی مردم نشان می‌دهد دولت وفاق به مذاکره و ارتباط با امریکا دل نبسته و با کمک مردم می‌خواهد از مشکلات عبور کند.

ریاست جمهوری

یکی از مسائلی که اقتصاد ایران در طول این سال‌ها با آن مواجه بوده، شرطی کردن تمام متغیرهای اقتصادی بر اساس تحریم‌هاست. تحریم به نوبه خود به دلیل ایجاد محدودیت‌های اقتصادی، تجاری و مالی موجب بروز مشکلات اقتصادی می‌شود اما اینکه دولت از اصلاحات ساختاری اقتصاد غافل شود و به حل مسائل ریشه‌ای و نهادی اقتصاد نپردازد، ربطی به تحریم ندارد و نشان از نبود عزم جدی در دولت برای توسعه اقتصادی کشور است. در سال‌های گذشته دولت تدبیر و امید با نگاه شرطی‌سازی اقتصاد، توسعه اقتصادی کشور را به خواست چند کشور گره زد. شرطی‌سازی اقتصاد و اتکا به سیاست‌های کشورهای اروپایی و امریکا با توجه به تغییر سیاست‌های داخلی کشورها، مبنای استواری برای توسعه اقتصادی نیست و تجربه همه کشورهای توسعه‌یافته نشان می‌دهد هرگاه رشد و توسعه خود را به تصمیم، اقدام یا سیاست‌های دیگر کشورها مشروط کنید، سبب بی‌ثباتی اقتصادی و از بین رفتن امنیت سرمایه‌گذاری و شرطی شدن اقتصاد و فراهم نشدن فرصت برای بهره‌وری از استعدادها و ظرفیت درونی کشور می‌شود.

در این سال‌ها در قالب برجام، سیاست‌های اقتصادی به سمت شرطی شدن و گره خوردن اقتصاد به سیاست‌ها و تصمیم‌گیری‌های دیگر کشورها از جمله امریکا سوق داده شد و آسیب‌ها و هزینه‌های هنگفت اقتصادی بر کشور تحمیل کرد. فعالان و صادرکنندگان بخش صنعتی و تولیدی کشور بیش از آنکه از فشار تحریم‌های خارجی ناراضی باشند، از همکاری‌نکردن دستگاه‌های اجرایی و قوانین دست و پاگیر شکایت دارند. به عبارت دیگر، تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی در خط مقدم جنگ اقتصادی قائل به این هستند که تنها نیازمند تسهیل امور از طرف نهادهای داخلی و دولت هستند.

سال ۱۳۹۲ تفکری زمام دولت را به دست گرفت که اساس توسعه کشور را برون‌گرایی که به رشد اقتصادی منجر شود، می‌دانست. بر اساس همین تفکر، الگویی برای اقتصاد نوشته شد که بر پایه آن رشد اقتصادی ایران تنها از مسیر افزایش سرمایه‌گذاری خارجی و بهره‌گیری از ظرفیت‌های خارجی حاصل می‌شد. این فرصت تا حدودی پس از برجام به وجود آمد اما عدم‌فهم ضعف بنیادین اقتصاد ایران و بی‌توجهی به ظرفیت‌های داخلی، باعث شد برجام تنها مخدری برای اقتصاد باشد؛ مخدری که جسم ضعیف اقتصاد کشور را بی‌جان‌تر کرد. بدتر اینکه این اعتیاد در سال‌های بعد هم در دولت ادامه داشت و باعث شد اقتصاد به ورطه شرطی‌شدن کشیده شود. این اعتیاد به گونه‌ای بود که اقتصاد ایران مدام نیم‌نگاهی به سمت غرب داشت تا مشکلاتش را حل کند و تمام متغیرهای اقتصادی کشور تابعی از کنش کشورهای دیگر شده بود، به طوری که انتخابات ریاست‌جمهوری امریکا به شکل بی‌سابقه‌ای اهمیتی ویژه در بین آحاد مختلف مردم کشورمان پیدا کرده بود، این در حالی بود که دولت می‌توانست با توانمندسازی اقتصاد ایران در کنار مذاکره، فضای عمومی را تغییر دهد و برجام را از تنها راه نجات تبدیل به سرعت‌دهنده حرکت در مسیر نجات کند اما این مهم هیچ‌گاه دنبال نشد و دولتی که فلسفه حضورش همین مذاکره بود، هیچ‌گاه به سمت توانمندسازی داخلی نرفت.

■ رئیس‌جمهور: با کمک خیرین و مشارکت مردم کاری کنیم که هیچ فردی در ایران گرسنه نماند

رئیس‌جمهور که یکی از مهم‌ترین وعده‌های انتخاباتی‌اش بهبود معیشت مردم بود، پس از پایان تعطیلات نوروزی در دیدار عیدانه با مدیران وزارت اقتصاد از دغدغه‌های دولت در این بخش سخن گفت و افزود: دولت برنامه‌های ویژه‌ای برای رفع مشکلات معیشتی مردم دارد، در حال ایجاد ساختاری هستیم که طی آن با کمک خیرین و مشارکت مردم کاری کنیم که هیچ فرد فردی در ایران گرسنه نماند. با مسجدمحور و محله‌محور کردن برخی خدمات معیشتی می‌توان مشکلات را حل کرد.

پزشکیان در بخشی از این دیدار عیدانه خطاب به مدیران وزارت اقتصاد و امور دارایی افزود: حال اقتصادی مردم خوب نیست و باید امسال بیشتر از سال قبل در حوزه مولدسازی و بهره‌وری فعالیت کنیم. کشور ما امکانات فراوانی دارد، در صورتی که در نگاه‌مان به مسائل و حل آنها تغییر ایجاد کنیم، می‌توانیم مشکلات را حل کنیم. اگر ما در داخل دعواهای‌مان را کنار بگذاریم و وحدت داشته باشیم، دشمن به ما طمع نخواهد کرد و مشکلات مردم را هم می‌توانیم حل کنیم. باید دست به دست هم دهیم و در کنار هم برای حل مشکلات مردم تلاش کنیم.

رئیس‌جمهور با بیان اینکه «سال خوب ساختنی است»، تأکید کرد: باید تصمیم بگیریم و سال‌مان را خوب بسازیم و لازمه این کار این است که فکرمان را تغییر دهیم. ما هیچ چیزی کمتر از همسایگان‌مان نداریم و باید مردم‌مان وضعیت‌شان از سایرین بهتر باشد. اظهارات اخیر رئیس‌جمهور نشان می‌دهد برخلاف دولت تدبیر، پزشکیان مشکلات اقتصادی و معیشت مردم را به امضای برجام یا هر نوع مذاکره با امریکا و اروپا گره نزده است بلکه با کمک مردم می‌خواهد از این چالش‌ها عبور کند، کمااینکه مردم نیز با حضور گسترده در راهپیمایی روز قدس و نماز عید سعید فطر وظیفه اجتماعی‌شان را انجام دادند و اکنون نوبت به دولت رسیده است که با تیم اقتصادی‌اش گره‌های معیشت مردم و بهبود فضای کسب‌وکار را باز کند.

■ تسهیل اعطای مجوزهای کسب‌وکار

یکی از راه‌هایی که به تحقق شعار امسال (سرمایه‌گذاری برای تولید) کمک می‌کند، بهبود فضای کسب‌وکار و تسهیل صدور مجوزهاست؛ موضوعی که در ماه‌های اخیر با روی کار آمدن دولت وفاق به فراموشی سپرده شده و اقدامات چشمگیری در این بخش صورت نگرفته است. قطعاً با تسهیل موارد فوق، سرمایه‌گذاری در تولید رشد چشمگیری خواهد کرد و در نهایت بر بهبود معیشت مردم نیز تأثیرگذار خواهد بود.

جوابیه

جوابیه وزارت اقتصاد به گزارش «جوان»

پیرو گزارش پنجم اسفندماه «جوان» با عنوان «فشار مالیات بر ارزش افزوده تشدید می‌شود»، روابط عمومی وزارت امور اقتصادی و دارایی جوابیه‌ای به این شرح ارسال کرد: قانون مالیات بر ارزش افزوده از جمله قوانین آمره کشور محسوب می‌شود که به موجب آن عرضه کالاها و ارائه خدمات در ایران و همچنین واردات آنها (به استثنای موارد مصرح در ماده ۹ قانون مذکور) با رعایت ترتیبات قانونی مشمول مالیات و عوارض است.

همچنین مالیات بر ارزش افزوده نوعی مالیات بر مصرف کالاها و خدمات است که در مراحل مختلف زنجیره واردات/ تولید/ توزیع مصرف به صورت درصدی از بهای کالاهای فروخته شده یا خدمات ارائه شده در هر مرحله اخذ می‌شود که در این فرایند مالیات پرداختی در هر مرحله از زنجیره به حلقه بعدی زنجیره انتقال می‌یابد تا نهایتاً توسط مصرف کننده نهایی پرداخت شود. به بیان دیگر این مالیات در واقع نوعی مالیات بر فروش چند مرحله‌ای است که خرید کالا و خدمات واسطه‌ای را از پرداخت مالیات منصرف می‌کند چراکه هر گونه مالیات و عوارض پرداخت شده در زمان خرید توسط مؤدیان اعم از واردکنندگان/تولیدکنندگان/ توزیع‌کنندگان/صادرکنندگان، اعتبار مالیاتی آنها محسوب شده و به صورت دوره‌های سه ماهه از طریق ارسال اظهارنامه مالیاتی، با سازمان امور مالیاتی کشور تسویه می‌شود.

قانون مالیات بر ارزش افزوده با استفاده از سیستم اعتباری و به روش تفریقی غیرمستقیم (امکان کسر مالیات و عوارض پرداختی مرحله قبل، از مالیات و عوارض دریافتی مرحله بعد) با هدف جلوگیری از اخذ مالیات و عوارض مضاعف، تسهیل انتقال کامل بار مالی این نوع مالیات به مصرف‌کنندگان نهایی، شفاف‌سازی فعالیت‌های اقتصادی از طریق مستندسازی عملیات اقتصادی بنگاه‌های اقتصادی و رفع شائبه اخذ مالیات و عوارض مضاعف که از ایرادات مترتب بر قانون موسوم به تجمیع عوارض بود، وضع و اجرایی شده است. اجرای صحیح این قانون سبب شفاف‌سازی فعالیت‌های اقتصادی و در نتیجه نظارت بر جریان کالا و خدمات در اقتصاد ملی شده و به تبع آن نظم و انضباط اقتصادی در درون کشور حاکم و تمامی جریان‌های ناصواب در بازارهای اقتصادی کار، کالا، پول و سرمایه را شناسایی و در نهایت موجب حذف آنها می‌شود. قانون مالیات بر ارزش افزوده طی جلسات کارشناسی متعدد و پس از انجام مطالعات با گردآوری نظرات نمایندگان بخش خصوصی و همچنین سایر بخش‌های دولتی و تجربیات کشورهای مختلف در تاریخ ۱۳۸۷/۰۲/۱۷ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و از تاریخ ۱۳۸۷/۰۷/۰۱ لازم‌الاجرا شده است. نظام مالیاتی مذکور در حال حاضر در بسیاری از کشورهای جهان با موقعیت‌های جغرافیایی مختلف و همچنین ساختار اقتصادی متفاوت (توسعه یافته، در حال توسعه و کمتر توسعه یافته) و بعضاً کشورهای اسلامی اجرایی شده است.

شایان ذکر است مهم‌ترین ویژگی و مزایای مالیات بر ارزش افزوده عبارتند از:

تأمین درآمدهای پایدار برای دولت شهرداری‌ها و وزارت بهداشت، مالیات بر ارزش افزوده در بسیاری از کشورها، به عنوان یک منبع جدید درآمدی به منظور افزایش درآمد دولت به کار برده شده است. این مالیات در برگیرنده طیف وسیعی از کالاها و خدمات است و درآمد قابل توجهی برای دولت ایجاد می‌کند، ضمن آنکه به دلیل وسعت پایه مالیاتی و پایین بودن نرخ مالیاتی درآمد مالیات بیشتری را نصیب دولت می‌کند و این امر بدون از بین بردن انگیزه تولید صورت می‌پذیرد.

به این ترتیب امکان فرار مالیاتی در مالیات بر ارزش افزوده، به دلیل کمتر بودن نرخ مالیاتی آن در مقایسه با سایر مالیات‌ها با پایه محدود کاهش می‌یابد. درآمدهای ناشی از اجرای مالیات بر ارزش افزوده نسبت به دیگر مالیات‌ها از ثبات و انعطاف بیشتری برخوردار است. در زمان رونق اقتصادی، این نوع مالیات بر ارزش افزوده، کالاها و خدماتی اعمال می‌شود و با افزایش سطح تولید و ارزش افزوده میزان وصولی از این منبع افزایش می‌یابد.

از طرف دیگر در زمان رکود اقتصادی با کاهش سطح تولیدات و ارزش افزوده مؤسسات اقتصادی، وصولی از مالیات بر ارزش افزوده نیز تقلیل می‌یابد و در نتیجه از فشار فزاینده بار مالیاتی بر طبقات جامعه در زمان رکود کاسته می‌شود. همچنین مالیات بر ارزش افزوده بر پایه گسترده، اعمال و به قیمت‌های جاری محاسبه می‌شود، در نتیجه تغییر جزئی این مالیات فوراً به افزایش یا کاهش در آمدها می‌انجامد، لذا این مالیات ابزار مالیاتی قابل انعطافی است که مقامات مالی کشور می‌توانند هنگام اعمال سیاست‌های تثبیت اقتصادی از آن استفاده کنند.

- عدم ایجاد اخلال در سرمایه‌گذاری و تولید

اجرای مالیات بر ارزش افزوده همواره با لغو مالیات‌های ناکارآمد اختلال‌زا همراه خواهد بود، لذا جایگزینی مالیات بر ارزش افزوده با این مالیات‌ها شرایط بهتری را برای تولید به وجود می‌آورد. علاوه بر آن به دلیل اعمال نرخ صفر برای صادرات قیمت‌های نسبی صادرات در مقایسه با قیمت‌های جهانی ارزان‌تر شده و به ابزاری برای تشویق تولید داخلی تبدیل می‌شود. نهایتاً اینکه خنثی بودن و آثار ضعیف تورمی این مالیات نیز آن را به ابزاری کمکی برای تولید تبدیل کرده است. مالیات بر ارزش افزوده، باعث افزایش درآمد می‌شود و این افزایش درآمد مالیاتی می‌تواند موجب کاهش کسری بودجه، استقراض بخش عمومی، نرخ بهره و بنابراین تحریک سرمایه‌گذاری شود. مالیات بر ارزش افزوده می‌تواند خطر تورم ناشی از کسر بودجه را کاهش دهد. همچنین اجرای مالیات بر ارزش افزوده تمهیدات حقوقی و قانونی لازم را برای روش خوداظهاری ایجاد می‌کند، زیرا در واقع این مالیات بر اساس روش خوداظهاری اجرا می‌شود، بنابراین هزینه وصول این نوع مالیات پایین است.

- خودکنترلی‌بودن

یکی دیگر از ویژگی‌های مالیات بر ارزش افزوده که به شفاف‌سازی مبادلات و فعالیت‌های اقتصادی کمک می‌کند و در نتیجه موجب سهولت اعمال انواع دیگر مالیات می‌شود، خود کنترلی بودن آن است، بدین معنا که پرداخت‌کنندگان مالیات در هر مرحله‌ای از زنجیره تولید و توزیع، روی پرداخت مالیات در مراحل پیش از خود نظارت می‌کنند. در این سیستم، اگر بنگاهی مالیات را کمتر از حد واقعی آن اعلام کند یا مالیات مربوط به خود را نپردازد، این مالیات در زنجیره تولید و توزیع به خریدار بعدی منتقل می‌شود، به همین دلیل خریداران تمایلی به خرید کالاهایی که مالیات آنها پرداخت نشده است، ندارند.

به عبارت دیگر، اگر بنگاهی کالاهایی را خریداری کند که مالیات آنها پرداخت نشده باشد، در این صورت وی اعتبار مالیاتی کمتری خواهد داشت و متعاقباً بدهی بیشتری به وی تعلق می‌گیرد.

- کمترین تأخیر در عملیات وصول این نوع مالیات

مالیات بر ارزش افزوده بر خلاف مالیات بر درآمد که معمولاً در پایان سال مالی قابل وصول است، از کمترین نوسان برخوردار است، زیرا تقاضا برای کالاها و خدمات طی زمان استمرار داشته، لذا دولت در پرداخت‌های خود با مشکل مواجه نمی‌شود و این خود سبب ایجاد یک منبع درآمدی با ثبات و در عین حال انعطاف پذیر برای دولت می‌شود.

- تشویق صادرات

چون اساساً این مالیات با هدف اصابت به مصرف داخلی صورت می‌گیرد، بنابراین در این سیستم، صادرات مشمول نرخ صفر است. به عبارت دیگر، چه افرادی که به عنوان توریست، کالای داخلی را خریداری و از کشور خارج می‌کنند و چه بنگاه‌هایی که در امر صادرات کالا و خدمات فعالیت دارند، با ارائه مدارک لازم، کلیه مالیات‌های ارزش افزوده پرداخت شده در مراحل مختلف را یکجا باز پس می‌گیرند و این عاملی برای تشویق صادرات به شمار می‌آید.

- تسهیل ورود به پیمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی

برخی از پیمان‌های منطقه‌ای بنا به دلایلی نظیر ایجاد وحدت نظام مالیاتی در مناسبات اقتصادی کشورهای عضو به سمت افزایش کارایی، گسترش صنعت، استفاده از مزایای بی‌طرفی و خنثی بودن، آسیب نرساندن به کالاهای وارداتی و گسترش رقابت داخلی مالیات بر ارزش افزوده را به عنوان شرط عضویت برای اعضا تعیین کرده‌اند. به طور کلی عضویت در پیمان‌های منطقه‌ای از جمله موارد دیگری است که برخی کشورها را به مدرن‌سازی نظام مالیاتی و استفاده از مالیات بر ارزش افزوده هدایت می‌کند. امروزه مالیات بر ارزش افزوده مکانیسمی است که ضمن پایداری درآمدهای عمومی کشور، به ابزاری برای یکسان‌سازی سازمان و ساختار مالیاتی کشورهای عضو اتحادیه‌های منطقه‌ای تبدیل شده است. به دلیل وسیع بودن پایه مالیات بر ارزش افزوده می‌توان این مالیات را با نرخی کمتر از مالیات بر فروش مرتبط با بخش‌های مختلف بازرگانی اعمال کرد و امکان کاهش فرار در مالیات بر ارزش افزوده را فراهم آورد. با توجه به ویژگی‌های یاد شده، مالیات بر ارزش افزوده می‌تواند ساختاری کارآمد جهت بهبود سیستم مالی کشور قلمداد شود. به موجب ماده (۲) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، سازمان امور مالیاتی مکلف است ظرف یک هفته از تاریخ لازم‌الاجراشدن این ماده نسبت به ثبت نام و عضویت کلیه مؤدیان در سامانه مؤدیان و تخصیص کارپوشه اختصاصی به آنها اقدام کند.

همچنین به موجب ماده (۱) ماده واحده قانون اصلاح ماده (۱) قانون تسهیل تکالیف مؤدیان جهت اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان مقرر شده است کلیه مؤدیان اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی ملزم به صدور صورتحساب الکترونیکی موضوع قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان با اصلاحات و الحاقات بعدی هستند. در این راستا تمهیدات لازم به منظور برگزاری کارگاه‌ها، جلسات رفع ابهام و توزیع گسترده محتواهای آموزشی تهیه شده توسط روابط عمومی سازمان در خصوص ویرایش تکمیل و مسترد نمودن اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده و همچنین حضور مدرسان منتخب در ادارات کل مالیاتی و ارائه توضیحات لازم به مؤدیان و مأموران مالیاتی و تقویت بیش از پیش واحد مشاوره ادارات کل برای پاسخگویی در لحظه به مؤدیان محترم مالیاتی صورت گرفته است.

خبر

افزایش ۳۵۵ درصدی اسقاط خودروهای فرسوده در سال گذشته

رئیس هیئت عامل ایدرو از افزایش ۳۵۵ درصدی اسقاط خودروهای فرسوده در سال گذشته خبر داد.

به گزارش صداوسیما، رئیس هیئت عامل ایدرو با اشاره به اسقاط بیش از ۳۴۹هزار خودروی فرسوده در سال گذشته گفت: اسقاط خودروهای فرسوده در پایان سال ۱۴۰۲ حدود ۷۷ هزار دستگاه بوده است که به این ترتیب با مقایسه آماری سال گذشته با سال ماقبل آن، شاهد رشد ۳۵۵درصدی اسقاط خودروهای فرسوده در سال ۱۴۰۳ بودیم. فرشاد مقیمی افزود: از سال ۱۳۸۶ تا پایان ۱۴۰۳ در مجموع ۲میلیون و ۴۱۶هزار و ۷۲۳ دستگاه انواع خودروهای فرسوده از رده خارج شده است.

رئیس هیئت عامل ایدرو اضافه کرد: آمارها نشان می‌دهد حدنصاب اسقاط سالانه خودروهای فرسوده در سال ۱۴۰۳ ثبت شد، این در حالی است که بیشترین اسقاط خودروهای فرسوده مربوط به سال ۱۳۹۳ با حدود ۳۲۰هزار دستگاه بوده است. گفتنی است از سال ۱۴۰۲ مسئولیت اسقاط خودروهای فرسوده به وزارت صمت و سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران محول شده است.

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان بوشهر

آگهی تحدید حدود قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن مصوب ۱۳۸۸ نظر به اینکه املاک مشروحه ذیل در اجرای مقررات قانون الحاق موادی به قانون ساماندهی و حمایت از تولید عرضه و مسکن مصوب ۱۳۸۸/۱۲/۲ از طرف بنیاد مسکن انقلاب اسلامی شهرستان دیر به نمایندگی از طرف متقاضیان در خواست صدور سند مالکیت نموده و تصرفات مالکانه و بلامعارض و بلامنازع متقاضیان در اجرای بند ۲ از ماده یک قانون منجر به صدور رای گردیده است، لذا با توجه به عدم سابقه تحدید حدود آنها در اجرای بند ب از ماده ۷ آئین نامه اجرایی قانون فوق الذکر جهت اطلاع عموم الصاقی و عملیات تحدید حدود به شرح تاریخ تعیین شده ذیل در محل با حضور نماینده بنیاد مسکن و صاحبان املاک ومجاورین به عمل خواهد آمد و عدم حضور مانع انجام عملیات تحدید حدود نخواهد شد. ۱- پلاک ۲۰۶۵/۴۸۹ مختار رنجبر ششدانگ یک باب مغازه به مساحت ۶۲/۸۸ مربع واقع در دیر تحدید حدود ۱۴۰۴/۲/۱۰ لذا بدینوسیله اعلام می دارد اشخاصی نسبت به اصل ملک اعتراض دارند، از تاریخ الصاق یا انتشار این آگهی و اشخاصی که نسبت به تحدید حدود و حقوق ارتفاق اعتراض دارند، از تاریخ تنظیم صورتمجلس تحدید حدود ظرف مدت بیست روز باید اعتراض خود را به صورت مکتوب به اداره ثبت اسناد و املاک دیر تسلیم نمایند و ظرف یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض به ثبت دیر دادخواست خود را به مرجع ذیصلاح قضایی تقدیم و گواهی تقدیم دادخواست به اداره ثبت اسناد و املاک دیر تسلیم نماید ،رسیدگی به اینگونه اعتراضات در دادگاه خارج از نوبت خواهد بود بدیهی است، در صورت عدم وصول اعتراض در مورد مقرر و یا تحویل گواهی عدم تقدیم دادخواست به اداره ثبت اسناد و املاک دیر عملیات ثبتی با رعایت مقررات تعقیب خواهد شد.

تاریخ انتشار ۱۴۰۴/۰۱/۱۸ ---۷/ م الف
عبدالعزیز نصار یوسفی
رئیس اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان دیر

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان بوشهر

آگهی تحدید حدود قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن مصوب ۱۳۸۸ نظر به اینکه املاک مشروحه ذیل در اجرای مقررات قانون الحاق موادی به قانون ساماندهی و حمایت از تولید عرضه و مسکن مصوب ۱۳۸۸/۱۲/۲ از طرف بنیاد مسکن انقلاب اسلامی شهرستان دیر به نمایندگی از طرف متقاضیان در خواست صدور سند مالکیت نموده و تصرفات مالکانه و بلامعارض و بلامنازع متقاضیان در اجرای بند ۲ از ماده یک قانون منجر به صدور رای گردیده است، لذا با توجه به عدم سابقه تحدید حدود آنها در اجرای بند ب از ماده ۷ آئین نامه اجرایی قانون فوق الذکر جهت اطلاع عموم الصاقی و عملیات تحدید حدود به شرح تاریخ تعیین شده ذیل در محل با حضور نماینده بنیاد مسکن و صاحبان املاک ومجاورین به عمل خواهد آمد و عدم حضور مانع انجام عملیات تحدید حدود نخواهد شد. ۱- پلاک ۲۱۰۵/۳۶۲۹ نجات ادیبی راد ششدانگ یک قطعه زمین محصور به مساحت ۲۱۹/۷۰ مربع واقع در بردستان تحدید حدود ۱۴۰۴/۲/۱۰ لذا بدینوسیله اعلام می دارد ،اشخاصی نسبت به اصل ملک اعتراض دارند از تاریخ الصاق یا انتشار این آگهی و اشخاصی که نسبت به تحدید حدود و حقوق ارتفاق اعتراض دارند از تاریخ تنظیم صورتمجلس تحدید حدود ظرف مدت بیست روز باید اعتراض خود را به صورت مکتوب به اداره ثبت اسناد و املاک دیر تسلیم نمایند و ظرف یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض به ثبت دیر دادخواست خود را به مرجع ذیصلاح قضایی تقدیم و گواهی تقدیم دادخواست به اداره ثبت اسناد و املاک دیر تسلیم نماید رسیدگی به این گونه اعتراضات در دادگاه خارج از نوبت خواهد بود بدیهی است در صورت عدم وصول اعتراض در مورد مقرر و یا تحویل گواهی عدم تقدیم دادخواست به اداره ثبت اسناد و املاک دیر عملیات ثبتی با رعایت مقررات تعقیب خواهد شد.

تاریخ انتشار ۱۴۰۴/۰۱/۱۸ ---۶/ م الف
عبدالعزیز نصار یوسفی
رئیس اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان دیر